

നിന്ദി

225

പ്രഥമവ്യാകരണം

By

K. രവിവർമ്മ, എറണാകുളം.

(നിന്ദി വിദ്വാൻ)

Publishers:-

THE BHARAT STORES,

BROADWAY, ERNAKULAM.

വില 0—4—0

“BHARAT”

English Malayalam Dictionary

ഭാരത ഇംഗ്ലീഷ് മലയാളം കോഷ്.

മിഡിൽസ്തൂർ, ഫൈസ്തൂർ വിദ്യാത്ഥികളുടെ
അവശ്യത്തിലേക്കു വേണ്ടി പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കപ്പെ
ട്ടത്.

ഇത്രയും ചുരുങ്ങിയ വിലക്കു ഇത്രയും നല്ല ഒരു
കോഷ് വേറെയില്ല വില 1 ക മാത്രം

A Handy Discount Calculator

കുച്ചവടക്കാർക്കും മറ്റും കമ്മീഷൻ കണക്ക് നോ
ക്കുന്നതിന്നുള്ള ഒരു പുസ്തകം വില 2 അണ

എല്ലാ സ്കൂൾ പുസ്തകങ്ങളും എപ്പോഴും സ്റ്റോക്കുണ്ട്.

The Bharat Stores,
ERNAKULAM.

Agents: Government of India Publications.

॥ हिन्दी प्रथम व्याकरण ॥

ഫിന്ദീ

പ്രഥമ വ്യാകരണം.

By

കെ. രവി വർമ്മ,

ഫിന്ദീ വിദ്വാൻ, എറണാകുളം

HINDI PANDIT,

PARAPPANANGADI HIGH SCHOOL S. MALABAR.

Published by

The Bharat Stores,

Broadway—Ernakulam.

Price 0-4-0

s: —

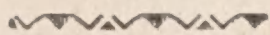
Government of India Publications.

Copy-right to Publishers.

I st Edition Copies 1000.

Printd at
the Saraswathi (Elec.) Ptg. & Pbg. House,
TRICHUR.

പ്രസ്താവന

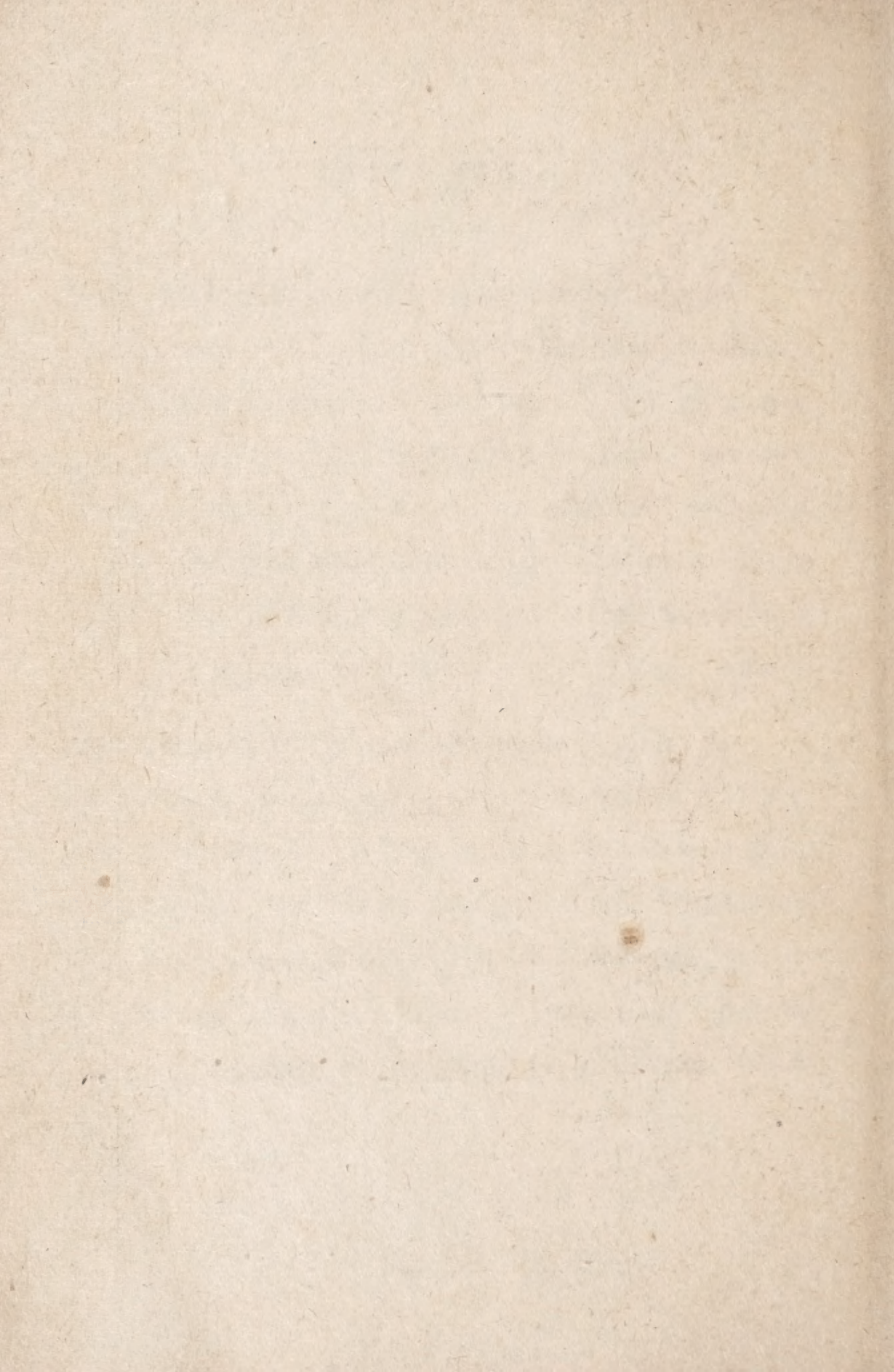

എല്ലാ വിഷയങ്ങളും മാതൃകഭാഷയിൽ കൂടെ പഠിക്കുന്ന കാലമാണിത്. ഹിന്ദിക്കും പാശ്ചാത്യ വിഷയങ്ങളിൽ സുപ്രധാനമായ സ്ഥാനം കിട്ടികഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഭക്ഷിണേന്ദ്രിയയിലാകെ മിഡിൽ സ്കൂളുകളിൽ ഹിന്ദീപഠനം നിബ്ബന്ധമാണ്. അതിനാൽ മിഡിൽ സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഉപകരിക്കത്തക്കവണ്ണം മലയാളത്തിൽ ഒരു ഹിന്ദീവ്യാകരണം എഴുതുന്നത് അനുചിതമല്ലല്ലോ.

ഹിന്ദീവ്യാകരണത്തിലെ പ്രാഥമിക പാഠങ്ങളുമായി ഒരു പരിചയപ്പെടുത്തുവാൻ മാത്രമേ ഈ പുസ്തകംകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളൂ. മലയാളവ്യാകരണവുമായി ഹിന്ദീവ്യാകരണത്തിന്ന് അത്ര ഏറെ അടുപ്പമുള്ളതിനാൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഇത് പഠിക്കുന്നത് ഭാരമായി തോന്നുന്നതല്ലെന്ന വിശ്വാസമാണ് ഈ പുസ്തകം എഴുതുവാൻ പ്രേരകമായത്.

എന്ന്,

ഗുണകർത്താവ്.

। हिन्दी प्रथम व्याकरण ॥

ഹിന്ദി
പ്രഥമ വ്യാകരണം.

पाठ १

അക്ഷരങ്ങളെ ഹിന്ദിയിൽ അക്ഷര എന്നു പറയുന്നു. അക്ഷരങ്ങൾ രണ്ടു വിധം, സ്വരങ്ങളും വ്യഞ്ജനങ്ങളും. ഹിന്ദിയിൽ സ്വരങ്ങളെ സ്വര എന്നും വ്യഞ്ജനങ്ങളെ വ്യഞ്ജന എന്നും പറയുന്നു.

स्वर—സ്വരങ്ങൾ

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ए

ओ औ अं अः

व्यंजन—വ്യഞ്ജനങ്ങൾ.

क ख ग घ ङ

च छ ज झ ञ

ट ठ ड ढ ण

त थ द ध न

प फ ब भ म

य र ल व

श ष स ह

അക്ഷരങ്ങളിൽ നിന്ന് വാക്കുകൾ ഉണ്ടാകുന്നു. വാക്കുകളെ **ശब्ദ്** എന്നു പറയുന്നു:—

വാക്കുകൾ രണ്ടു വിധം.

(1) അർത്ഥമുള്ളവ-ഇതിന്ന് **സാർത്ഥക ശബ്ദ്** എന്നുപേർ

(2) അർത്ഥമില്ലാത്തവ-ഇതിന്ന് **നിർത്ഥക ശബ്ദ്** എന്നു പേർ.

(१) माँ से पुच्छा नाम बताओ

वह बोली-पड़छाई ।

(२) रिमझिम बरसो झमझम बरसो ।

ആദ്യത്തെ വാക്യത്തിലുള്ള വാക്കുകൾ **സാർത്ഥക ശബ്ദ്** ആണെന്നുദാഹരണം. രണ്ടാമത്തേതിൽ **റിമജിമ, ജമജമ** ഇവ **നിർത്ഥക ശബ്ദ്** ആണെന്നും.

അർത്ഥമുള്ള ഒന്നിലധികം വാക്കുകൾ ചേർന്നാൽ വാക്യമായി. ഇതിനെ **वाक्य** എന്നു പറയുന്നു. ആശയത്തെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വാക്യം **മന്ത്രമേ** ഈ പേരിന്നു അർത്ഥിക്കുന്നുള്ളു.

मेरे जैसे हाथ पैर है मेरी जैसी टोपी ।

അതുമുള്ള ഒന്നിലധികം വരക്കുകൾ ചേർന്നാൽ മാത്രം വരകൃ
മറവിലു. ഒരു കർത്താവ് വേണം, ക്രിയ വേണം. ചിലപ്പോൾ
കർമ്മവും വേണം. ദർശനത്തിനും വരകൃത്തിൽ സ്ഥാനം അ
ല്ലെങ്കിൽ ക്രമം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. മലയാളത്തിലെപ്പോലെ
ഹിന്ദിയിലും കർത്താവ്, കർമ്മം, ക്രിയ ഇതാണ് വരകൃത്തി
ൽ വരക്കുകളുടെ ക്രമം. ഈ ക്രമമനുസരിച്ച് പരകയോ ഏഴു
തുകയോ ചെയ്യുന്ന വരക്കുകളെയാണ് വരകൃമെന്നു പറയു
ന്നത്. അതിനാൽ

वह जाता है जहाज़ हवाई

എന്നത് വരകൃമല്ല. वह हवाई जहाज़ जाता है എന്നു
ക്രമപ്പെടുത്തി പറഞ്ഞാൽ അതു വരകൃമറകയുള്ള.

ഇങ്ങനെയുള്ള ക്രമങ്ങളിലും പ്രയോഗങ്ങളിലും വ്യ
വസ്ഥ വരുത്തുകയാണ് വരകൃരണം ചെയ്യുന്നത്.

पाठ २

सार्थक शब्द

सार्थक शब्द അർത്ഥവിധം.

१. संज्ञा, २. सर्वनाम, ३. विशेषण, ४. क्रिया ५. अव्यय

संज्ञा

വസ്തുവിന്റെ പേര് संज्ञा (നാമം)

१. हातिम ईरान का रहनेवाला था ।

२. घोड़ा गाड़ी खींचता है ।

३. राजा को गुस्सा आया ।

ഈ വാക്യങ്ങളിൽ **हातिम** ഒരു വ്യക്തിയുടെ പേരാണ്. **घोडा** മറിയുടെ പേരാണ്. **गुस्सा** ഭ്രമത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതിനാൽ **संज्ञा** യെ മൂന്നായി ഭാഗിക്കാം.

१) व्यक्तिवाचक (സംജ്ഞാനാമം) २) जातिवाचक (സം
മനാനാമം) ३) भाववाचक (ഗുണാനാമം)

പ്രത്യേകിച്ചു ഏതെങ്കിലും മനുഷ്യനെയോ സ്ഥലത്തെയോ മറ്റേതെങ്കിലും മനോനിയമത്തെയോ കർണിക്കുന്ന നാമങ്ങളെ **व्यक्तिवाचक संज्ञा** എന്നു പറയുന്നു.

१) हिमालय हिन्दुस्तान के उत्तर है ।

२) गंगा हिमालय से निकलती है ।

३) हातिम ईरान का रहने वाला था ।

ഇവയിൽ **हिमालय** ഒരു പർവ്വതത്തിന്റെ പേരാണ്. എല്ലാ പർവ്വതങ്ങളെയും ഹിമപ്രയമെന്നു പറയുകയില്ല. ഇതുപോലെ **हातिम** ഒരു വ്യക്തിയുടേയും, **गंगा** നദിയുടേയും, **हिन्दुस्तान**, **ईरान** ഇവ ഒരേ രാജ്യത്തിന്റേയും പേരാണ്. അതിനാൽ ഈ നാമങ്ങൾ പ്രത്യേകം ചിലതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന നാമങ്ങളാകയാൽ ഇങ്ങിനെയുള്ളവയെ **व्यक्तिवाचक संज्ञा** എന്നറിയും.

ഒരേതരത്തിൽപെട്ട എല്ലാത്തിനേയും സൂചിപ്പിക്കുന്ന നാമത്തെ **जातिवाचक संज्ञा** എന്നു പറയുന്നു.

१) आदमी ज़मीन पर चल सकता है ।

२) बैल गाड़ी खींचता है ।

३) चिड़िया अंडा देती है ।

४) नदी पहाट से निकलती है ।

आदमी, बैल, चिड़िया, नदी ഈ നമ്മുടെ പൊതുവെ
മനുഷ്യനെന്നും കാളയെന്നും മറ്റും അറിയപ്പെടുന്ന എല്ലാ
ത്തിനേയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. സാമാന്യമായി അതതു വസ്തു
ത്തിൽ പെട്ട എല്ലാത്തിനേയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിലെ തൂണത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന
നമ്മുടെ भाषवाचक संज्ञा. ദ്രവ്യത്തെ ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കുന്ന
തും മനസ്സുകൊണ്ടല്ലാതെ വേർപെടുത്താൻ കഴിയത്തക്കതായ
എണ്ണങ്ങളെയാണ് തൂണും എന്നു പറയുന്നത്.

१. राजा को गुस्सा आया ।

२. बुढ़िया को अपनी अक्ल का बड़ा घमंड था ।

३. जाति और मज़हब का फरक मानना बेवकूफी है ।

गुस्सा, अक्ल, बेवकूफी മുതലായ വാക്കുകൾ ദ്രവ്യങ്ങളിൽനിന്നു വേർപെടുത്താൻ കഴിയുന്നവണ്ണം ദ്രവ്യത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നു.

पाठ ३

लिंग—लिङ्गम्

ഏതെങ്കിലും നാമത്തിൽ നിന്ന് പുരുഷത്വം തേരുന്ന
നാമങ്ങളിൽ അതു पुल्लिङ्ग പല്ലിംഗം. സ്ത്രീത്വം തേരുന്നതാണു
ങ്കിൽ स्त्रीलिङ्ग സ്ത്രീലിംഗം.

१) माँ ने हम को बोलना चलवा सिखाया ।

२) बुढ़िया वहाँ से चलदी ।

३) एक मौलवी साहब थे ।

४) लडका बडा नटखट था ।

माँ, बुढ़िया, ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടതായും, മൗലവീ, ലഡകാ പന്തളത്തായും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

पाठ ४

वचन—വചനം.

ഒന്നരയെ കണിക്കുന്ന വരക്ക് ഏകവചനം. അതിലധികത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ബഹുവചനം. ഏകവചനത്തെ एकवचन എന്നും ബഹുവചനത്തെ बहुवचन എന്നും പറയുന്നു.

१) घोड़े गाड़ी खींचते हैं ।

२) ये छोटे छोटे बर्तन कहाँ से आये ।

३) गाय बड़ी सीधी-सादी होती है ।

४) ब्राह्मण डूब कर मर गया ।

घോड़े, बर्तन ഇവ ഒന്നിലധികത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഗായ, ബ്രാഹ്മണ ഇവ ഏകത്വത്തെയും.

പാഠ ६

कारक—വിഭക്തി

ഒരു നാമത്തിന്നു് മറ്റു വാക്കുകളോടുള്ള ബന്ധം കുറിക്കുന്നതിന്നു് ആ നാമത്തിൽ ചെയ്യുന്ന രൂപഭേദമാകുന്നു വിഭക്തി. പ്രത്യയം ചേർന്നിട്ടാണു് നാമരൂപത്തിന്നു് ഭേദം വരുത്തുന്നതു്.

നാമങ്ങൾക്കു ക്രിയകളോടുള്ള സംബന്ധത്തിന്നു് കരകം കാരക എന്നു് ചേർ. ഹിന്ദിയിൽ എട്ടു വിഭക്തികൾക്കു എട്ടു കരകങ്ങൾ ഉണ്ടു്.

- 1) कर्ता (കർത്താവു്) 2) कर्म (കർമ്മം) 3) करण (കരണം) 4) संप्रदान (സമ്പ്രദാനം) 5) अपादान (അപാധാനം) 6) संबन्ध (സംബന്ധം) 7) अधिकरण (അധികരണം) 8) संबोधन (സംബോധനം)

വിഭക്തികൾ ബന്ധത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ചിഹ്നങ്ങൾ (പ്രത്യയങ്ങൾ) ചേർന്നു വാക്കുകളാണു്. അവയുടെ അർത്ഥമാണു് കരകം. ഒരു വിഭക്തിക്കുതന്നെ പല കരകം അർത്ഥമായി വരുന്നുണ്ടു്. ക്രി എന്ന പ്രത്യയത്തിന്നു് കർമ്മവും സമ്പ്രദാനവും അർത്ഥമാണു്. ക്രി വിന്നു് എ. ഏ, ക്കു്, ആയി കൈറണ്ടു് എന്നീ അർത്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടു്. ഹേ വിഭക്തി പ്രത്യയത്തിന്നു് സാക്ഷി, കരണം, കാരണം, കർത്താ ഇവ അർത്ഥങ്ങളുണ്ടു്. ആൽ, ഓടു്, കൈറണ്ടു്, ഇതിൽനിന്നു്, മുതലായവ.

നിദ്ദേശിക വിഭക്തികളുടെ പ്രത്യയം നേ ആണു്. കരകം कर्ता.

എല്ലാ കുഞ്ഞുവീനോടും ഈ പ്രത്യയം ചേർക്കുകയില്ല. ചിലയിടത്ത് കുഞ്ഞു ചിഹ്നമായ നെ മറഞ്ഞിരിക്കും.

१) माँ ने हम को जन्म दिया ।

२) क्या तुम ने बिल्ली देखी है ।

३) गंगा हिमालय से निकलती है ।

४) घोड़ा गाड़ी खींचता है ।

ആദ്യത്തെ രണ്ടു വാക്യങ്ങളിൽ നെ ഉണ്ട്. പിന്നത്തേതിൽ ഇല്ല.

പ്രാതിഗ്രാഹിക വിഭജനം "को. ഇതിന്റെ കരകം കർമ്മം. (को=എ. എ) ഇതും പലയിടത്തും ഒളിഞ്ഞിരിക്കും. ഏതിനെ ചെയ്യുന്നുവോ അത് കർമ്മം.

१) बेटा कुछ जामुन मुझे भी दो ।

२) बिल्ली दूध और मलाई खा जाती है ।

३) कुछ लोग बिल्ली को पालते हैं ।

४) कपड़ा बुनने वाले को जुलाहा कहते हैं ।

ജാമുന, ദൂധ, മലാई എന്നീ കർമ്മങ്ങളിൽ കോ ഇല്ല.

ചില വാക്യങ്ങളിൽ കർമ്മം രണ്ടുണ്ടാകും. അവയിൽ ഒന്ന് പ്രധാന കർമ്മം മറ്റത് അപ്രധാനമായിരിക്കും. അപ്രധാന കർമ്മമില്ലെങ്കിലും വാക്യം പൂർണ്ണമാകും. പ്രധാന കർമ്മം കൂടാതെ പൂർണ്ണമായില്ല.

माँ हम को खाना खिलती है ।

ഖാനാ, हम को രണ്ടും ഇവിടെ കർമ്മം. हम को ഇല്ലെങ്കിലും ഖാനാ എന്ന കർമ്മംകൊണ്ടുതന്നെ വാക്യം പൂർത്തിയാകുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ഖാനാ പ്രധാന കർമ്മം മറ്റത് അപ്ര

ധനവുമാകുന്നു. അപ്രധന കർമ്മത്തോട് കൂടി ചേർന്നിരിക്കുന്നു. അതു ജീവനുള്ള പരമർത്ഥത്തിന്റെ പേരായിരിക്കും. പ്രധന കർമ്മത്തോട് കൂടി ചേരില്ല. അതു നിജ്ജീവവുമായിരിക്കും.

പ്രയോജികാവിഭക്തി ചിഹ്നമാണ്. **സേ** (ആത്മകോഷ്) ഇതിന്റെ കാരകം **കരണ** ആകുന്നു. കരണം, കരരണം, കർത്താ ഇതിനെല്ലാത്തിനും **സേ** വിഭക്തിയാണ് വരുക. കർത്താവിന് "ക്രിയ നടത്തുന്നതിൽ ഉപകരണമായതു" കരണം. ഫലതുതന്നെ കരരണം. കർമ്മനിപ്രയോഗത്തിൽ **സേ** കർത്താവിന്നു വരും.

१) राज ईंट और गारे से मकान बनाते हैं ।

२) आपस में झगडने से नुकसान ही होता है ।

३) हम से हाथी जंगल में पाये जाते है ।

ईंट और गारे से കരണകരകം. झगडने से കരരണം. हम से കർത്താവ്.

ഉദ്ദേശികാവിഭക്തിയുടെ ചിഹ്നം **കോ** അല്ലെങ്കിൽ **കേ** **ലി** **എ**. കരകം, **സംഗ്രഹ**=സ്വരൂപം. കർമ്മം ഏവനതകനുവേദം അവൻ സ്വരൂപം.

१) बच्चों के लिए गाय का दूध बहुत जरूरी है ।

२) बनिया ने उस को कई बडे बडे बर्तन दे दिये ।

രണ്ടാമത്തെ വാക്യത്തിൽ **കോ** പ്രത്യയം **കേ** **ലി** **എ** **കം** **പകരം** പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. **ഉ** **സ** **കോ** കർമ്മമല്ല, ഉദ്ദേശികയാണ്. **ദേ** **ധ** **ആ** **ഹി** **നി** **യി** **ൽ** **ദ** **പി** **ക** **ർ** **മ** **ക** **മ** **ല്ല**. സംസ്കൃതത്തിൽ **ദ** **പി** **ക** **ർ** **മ** **ക** **മ** **യ** **തു** **കൊണ്ടു** **ഹി** **നി** **യി** **ലും** **ദ** **പി** **ക** **ർ** **മ** **ക** **മ** **ര** **ണ** **ന്നു** **പ** **റ** **ഞ്ഞു** **വ** **ര** **ന്നു**. അതിനാൽ **ദ** **പി** **ക** **ർ** **മ** **ക** **ക്രി** **യ** **ക** **രം** **ക** **ര** **ണ** **മ** **യ** **ി** **ദേ** **ധ** **ആ** **വി** **നെ** **ഏ** **ടു** **ത്തു** **പ** **റ** **യ** **റ** **ണ്ടു**. **വ** **റ**

സ്വപത്തിൽ പ്രയോജക ധാതുക്കൾ മന്ത്രമേ ഹിന്ദിയിൽ ഒപി
കർമ്മകരയല്ല.

കർത്താവിന് എതിരോളിയായി നിൽക്കുന്നത് അപാदान
കാർക സംക്ഷി. ഇതിന്റെ പ്രത്യയം **സെ** (ഐ, ഇൽനിന്നും,
കൾ)

1) उस का सिर चौखट से टकराया ।

2) गंगा हिमालय से निकलती है ।

3) रहीम करीम से बड़ा है ।

ചൗഖട് സെ = ചട്ടത്തറ. **ഹിമാലയാ സെ** = ഹിമാലയത്തിൽനിന്നും. **കരീം സെ** = കരീം മീനക്കൾ.

നമ്മുടെ അന്യോന്യ സംബന്ധം കുറിക്കുന്നത്
സംബന്ധ കാർക സംബന്ധിക, ഇതിന്റെ പ്രത്യയം **കാ-കേ-കീ**
(കൾ, ടെ)

1) रहीम करीम का भाई है ।

2) हातिम के एक दोस्त ने पूछा ।

3) बिल्ली को बाघ की मौसी कहते हैं ।

ചില സംബന്ധത്തിൽ **നാ, നെ, നീ, രാ, രേ, രീ** എന്നിവ
യ്ക്കാണ് വിഭക്തി.

1) अपना काम खुद करो ।

2) रहीम अपने दोस्तों के साथ गप-शप करता था ।

3) बुढ़िया को अपनी अकू का घमंड था ।

4) तुम क्यों मेरी शिकायत लिखते हो ।

5) मेरा घन इतनी जल्दी घट गया ।

6) मेरे पीछे एक बेवकूफ़ खड़ा है ।

ക്രിയക്കു ആധാരമായ സ്ഥാനമോ കരലമോ **अधिक-
रण कारक** ആധാരിക = അതിന്റെ പ്രത്യയം **में, पर** (ഇൽ,
മേൽ)

१) **दुकान में कई नौकर थे ।**

२) **एक लडका डाल पर बैठ रहा था ।**

ഒരുവനോട് സംസാരിക്കുമ്പോൾ അവനെ അഭിമുഖ
മാക്കുന്നതിന്നു് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു് **संबोधन कारक** എന്നു
പേർ. (സംബോധിക) ഇതിന്റെ ചിഹ്നം **हे, अरे, अवे** മുത
ലായതാണു്.

എട്ടു വിഭജനങ്ങളും അവയുടെ പ്രത്യയങ്ങളും കര
കങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

വിഭജനം	പ്രത്യയം	കരകം
നിദ്ദേശിക	ने	कर्ता (കർത്താവ്)
പ്രതിഗ്രഹം	को (ഐ. എ)	कर्म (കർമ്മം)
പ്രയോജിക	से (ഒടു, ആൽ കൊണ്ടു്)	करण (കരണം, കരണം, കർത്താ)
ഉദ്ദേശിക	को, केलिए (ക്കു്, ആ യിക്കൊണ്ടു്)	संप्रदान (സംഗ്രാമി)
സംയോജിക	से (ഒടു, ഇൽ നിന്നു്, കരൾ)	अपादान (സംക്ഷി)
സംബന്ധിക	का, के, की (ടെ, ന്റെ)	संबन्ध (അന്യോ ന്യ സംബന്ധം)
ആധാരിക	में, पर (ഇൽ, മേൽ)	अधिकरण (അധി കരണം)
സംബോധിക	रे, अरे अवे (ഐ, എ)	संबोधन (സംബോ ധന)

पाठ ६ सर्वनाम—സർവ്നാമം.

വക്യത്തിലെ അഖൈചിത്രം പരിഹരിച്ചാൽ നമുക്കു മനസ്സിലാകുമ്പോഴേക്കു നമുക്കു സർവ്വനാമം—സർവ്വനാമം എന്നു പേര്.

ഒരേപറ്റി പറയുമ്പോൾ അതുതന്നെ പേര് വിളംബരം വിളംബരമാക്കുന്നതായാൽ വക്യത്തിന് ഖൈചിത്രം വരുന്നതല്ല അതില്ലെങ്കിൽ ശ്രോതാക്കളെ അകർഷിച്ചാൽ സാധ്യമാല്ല. അതിനാൽ ആ നമത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് സർവ്വനാമം.

मैं, तू, आप, यह, वह, कोई, कुछ, जो, सो, कौन, क्या ഇവയാണ് സർവ്വനാമങ്ങൾ.

സർവ്വനാമങ്ങളുടെ ലിംഗവും വചനവും കാരകവും അതു പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന നമത്തിന്റെ തന്നെയായിരിക്കും ക്രിയയിൽ നിന്നു വേണം ലിംഗവും വചനവും മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്.

मैं, तू, यह, वह ഇവയെ ഹിന്ദിയിൽ पुरुष वाचक सर्वनाम എന്നാണ് പറയുക.

१) रहीम ने करीम से कहा कि मैं इतनी जल्दी गरीब हो गया।

२) और तुम अमीर ।

३) वह बड़ा घमंडी था ।

ഒന്നുമെന്തെ വാക്യത്തിൽ രഹിം പറയുന്നു. രണ്ടാമത്തേതിൽ കരിമിന്നേട്ട പറയുന്നു. മൂന്നാമത്തേതിൽ മൂന്നാമതെന്നിനെപ്പറ്റി പറയുന്നു. രഹിമിന്നു മੈ, കരിമിന്നു തുമ, മൂന്നാമതെന്നിന്നു वह എന്നീ സർവ്വനാമങ്ങളാണു് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഇങ്ങിനെ പറയുന്നവൻ തന്നിക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന സർവ്വനാമത്തെ उत्तमपुरुष എന്നും അതുരേട്ട പറയുന്നുവോ അവനുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന സർവ്വനാമത്തെ मध्यम पुरुष എന്നും മൂന്നാമതെന്നിന്നു വേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെ अन्यपुरुष അഥവാ प्रथम पुरुष എന്നും പറയുന്നു.

मैं, हम ഇവ उत्तमपुरुष ।

तू, तुम ഇവ मध्यमपुरुष ।

वह, यह ഇവ अन्यपुरुष ।

ബാക്കിയുള്ള സർവ്വനാമങ്ങളെ निश्चयवाचक, अनिश्चयवाचक, संबन्धवाचक, प्रश्नवाचक എന്നിങ്ങനെ നാലായി തിരിക്കാം.

निश्चयवाचक

१) वह बहुत झूठ बोलता था ।

२) उस को बचाने कोई नहीं आया ।

३) यह सुन कर वह शरमा गया ।

४) सरला इस को दूध और रोटी देती है ।

ഒന്നും രണ്ടും വാക്യത്തിലെ वह, उस രണ്ടും അകലെ യുള്ള നിശ്ചിത വസ്തുവിനെ കാണിക്കുന്നു. यह, इस രണ്ടും അടു

ഇതു ഇതിനെയും അതിനാൽ यह, वह രണ്ടും നിश्चയവാചക
सर्वनाम ആകുന്നു. ഇവ पुरुष वाचक കൂടിയതാണ്.

यह, ये, वह, वे ഇവയെയാണ് നിश्चय वाचक

अनिश्चय वाचक

१) उसको बचाने कोई नहीं आया ।

२) कुछ बातें लिखने के बाद उसने यह लिखा ।

कोई, कुछ ഇവയിൽ നിന്നും നിശ്ചിതമായ ഒരു വസ്തു
വിനെ പ്രതിപാദിക്കുകയല്ല. ഇതിനെയെന്ന് अनिश्चय
वाचक എന്നു പറയുന്നത്.

कोई, कुछ രണ്ടും अनिश्चय वाचक ।

संबन्ध वाचक

जो कपडा हमारे देश में बनता है उसे स्वदेशी कहते हैं ।

ഇതിൽ जो, वह (उसे) ഇവ തമ്മിൽ സംബന്ധം സൂ
ചിതമാണ്. രണ്ടു വാക്യങ്ങളെ ബന്ധപ്പെടുത്തുകയാണ് ഇ
വ ചെയ്യുന്നത്. അതിനാൽ जो, संबंधसूचक सर्वनाम.

प्रश्नवाचक

१) बड़ा कौन है ।

२) तुम क्या खाते हो ।

ഇവിടെ कौन, क्या ഇവയിൽനിന്നും ചോദ്യമാണ് തോ
ന്നുന്നത്. അതിനാൽ ഇവ प्रश्नवाचक सर्वनाम ആകുന്നു. നിश्चय-
वाचक, अनिश्चय वाचक, संबंध वाचक, प्रश्नवाचक ഇവയെല്ലാം
अन्यपुरुष ആകുന്നു.

पाठ ७

विशेषण—विशेषणम्

നമ്മുടെ വിശേഷതയെ കാണിക്കുന്ന വാക്ക്
विशेषण (ഭേദകം)

- १) गाय सीधी-सादी जानवर है ।
- २) घोड़े ही दिनों में उस का धन घटने लगा ।
- ३) जानवर के चार पैर होते हैं ।
- ४) यह आदमी बिल्कुल जानवर मालूम होता है ।
- ५) हरेक शब्द से एक एक वाक्य बनाओ ।
- ६) हवाई जहाज़ सुन्दर है ।

ഒന്നാം വക്യത്തിൽ പശുവിന്റെ ഗുണം, രണ്ടിൽ
ദിവസങ്ങളുടെ പരിണാമം, മൂന്നിൽ കാലുകളുടെ എണ്ണം,
അഞ്ചിൽ വിഭിന്നത, ആറിൽ വ്യക്തിത്വം ഇവ സൂചിതമാ
ണ്. അതിനാൽ വിശേഷണങ്ങളെ ആറായി തിരിക്കാം.

१) गुणवाचक ഇത് നമ്മുടെ ഗുണത്തെ വ്യക്ത
മാക്കുന്നു.

- १) काले काले जामुन लटक रहे थे ।
- २) हाथी की सूँड लंबी है ।
- ३) हवाई जहाज़ कितना ऊँचा उठता जाता है ।
- ४) कैसा सुन्दर दिखाई देता है ।

കാലം, ലംബം, ഉയരം, സുന്ദര എന്നിവ ഗുണത്തെ സൂചി
പ്പിക്കുന്നു.

२. परिमाण वाचक विशेषण-പരിമാണികം.

നമ്മുടെ അടുത്തിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നവകിൽ
ഈ വിശേഷണം परिमाण वाचक ।

१) आपस में झगड़ना बहुत बुरा है ।

२) थोड़ा पढ़ना भी चाहिए ।

३) मैं दो सेर दूध खरीदूँगा ।

बहुत, थोड़ा, सेर, ഇവ പരിണാമത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന

३. संख्यावाचक विशेषण-സംഖ്യാം.

സംഖ്യയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന വിശേഷണം संख्या-
वाचक ।

१) हाथी की एक लंबी सूँड होती है ।

२) उस का धन पहले से दुगुना-तिगुना हो गया ।

३) कुछ लोग दूसरों की चिट्ठी-पत्री पढ़ लेते हैं ।

एक, दुगुना, तिगुना, दूसरा ഇവ സംഖ്യകളെ സൂചി
പ്പിക്കുന്നു.

४. संकेत वाचक-സംവ്യാനാമികം.

സംവ്യാനാമങ്ങൾ വിശേഷണങ്ങളായി വരുമ്പോൾ
ഈ സംकेत वाचक विशेषण ।

१) यह आदत बुरी है ।

२) उस आदमी के पीछे उस का रिश्तेदार खड़ा था ।

३) मेरे जैसे हाथ-पैर उस को भी हैं ।

यह, उस, जैसे ഇവ സംവ്യാനാമങ്ങളാണ്.

൧. വിഭാഗ-സൂചക വിശേഷണ

നാമത്തിന്നു് പൂർവ്വകാലം തോന്നിക്കുന്ന വിശേഷണം വിഭാഗ സൂചക

- ൧) हरेक शब्द से एक एक वाक्य बनाओ ।
- ൨) हम ईस्वर को जुदा-जुदा नामों से पुकारते है ।

हरेक, एक एक, जुदा जुदा ഇവ പൂർവ്വകാലത്തെ കുറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിഭാഗ-സൂചക വിശേഷണങ്ങളാകുന്നു.

൨. व्यक्तिवाचक विशेषण

വ്യക്തിവചകനാമങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന വിശേഷണങ്ങളെ व्यक्तिवाचक ।

- ൧) उन के कपडे को ऊनी कपडा कहते है ।
- ൨) विदेश मे बने कपडे को विदेशी कपडा कहते हैं ।

ऊनी, विदेशी എന്നും उन, विदेश എന്നീ നാമങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടായ വിശേഷണങ്ങളാണിത്. വിശേഷണത്തിന്റെ ലിംഗവും വചനവും വിശേഷ്യത്തിന്റെതുതന്നെ.

क्रिया—कृती

പ്രവൃത്തിയെ കുറിക്കുന്ന വാക്കാണ് ക്രിയ. മിക്ക ക്രിയകളും പ്രവൃത്തിയെ കുറിക്കുന്നു. അങ്ങനെയല്ലാത്തവയെ **ബ** "घर में राम है । ഈ വാക്യത്തിലെ ക്രിയ പ്രവൃത്തിയെ നിർദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അവസ്ഥയെ കുറിക്കുകമാത്രമേ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. ക്രിയകൾ രണ്ടുതരം.

१. सकर्मक. २. अकर्मक ।

കർമ്മത്തെ കൂടാതെ പൂർണ്ണമാകാത്ത വാക്യത്തിലെ ക്രിയ **യ** सकर्मक. കർമ്മത്തെ കൂടാതെ പൂർണ്ണമാകുന്ന വാക്യത്തിലെ ക്രിയ **യ** अकर्मक.

१) गोपाल ने रहीम को मारा ।

२) रहीम रोया ।

ആദ്യത്തെ വാക്യത്തിൽ रहीम को എന്ന കർമ്മമില്ലെങ്കിൽ വാക്യം അപൂർണ്ണമായിരിക്കും. അതിനാൽ **യ** मारा എന്ന ക്രിയ सकर्मक. **യ** रोया എന്ന ക്രിയ अकर्मक.

മിന്ദിയിൽ ചില ക്രിയകൾ സകർമ്മകവുമാണ്, അകർമ്മകവുമാണ്.

१) घडा पानी से भरता है ।

२) मैं घडा पानी से भरता हूँ ।

ആദ്യത്തെ വാക്യത്തിൽ भरता है അകർമ്മകം. പിന്നാലെയുള്ളതിൽ സകർമ്മകം **യ** घडा കർമ്മം.

ക്രിയയുടെ ലിംഗവും വചനവും.

ക്രിയയുടെ ലിംഗം മിക്കവാറും കർത്താവിന്റേതായിരിക്കും.

१) लड़कियाँ खेलती है ।

२) राम खाता है ।

ഒന്നുമത്തെതിൽ കർത്താവ് സ്ത്രീലിംഗമാണ്. അതിനാൽ ക്രിയയും സ്ത്രീലിംഗം. രണ്ടുമത്തേതിൽ കർത്താവ് പുല്ലിംഗം, ക്രിയയും പുല്ലിംഗം.

ക്രിയയുടെ വചനവും കർത്താവിന്റേതുതന്നെ.

१) कई लोग इधर-उधर जा रहे थे ।

२) एक लड़का खेल रहा है ।

ഒന്നാം വക്യത്തിൽ കർത്താവും ക്രിയയും ബഹുവചനം. രണ്ടാം വക്യത്തിൽ ഏകവചനം.

ക്രിയയുടെ പുരുഷനും കർത്താവിന്റേതുതന്നെ.

१) मैं अमीर हो गया हूँ ।

२) तुम गरीब हो गये हो ।

३) वे अमीर हो गये हैं ।

ഒന്നുമത്തേതിൽ കർത്താവും ക്രിയയും ഉത്തമപുരുഷൻ. രണ്ടിൽ മദ്ധ്യമപുരുഷൻ, മൂന്നിൽ അനൃപുരുഷൻ.

पाठ ९

काल-काल

ക്രിയക്കാരായ സമയമാണ് കाल ।

१) माँ ने हम को जन्म दिया ।

२) घोड़ा गाड़ी खींचता है ।

३) मैं तुम्हें गरम गरम जामुन खिलाऊँगा ।

ഒന്നാം വക്യത്തിൽ പ്രവൃത്തി കഴിഞ്ഞുപോയതായും, രണ്ടിൽ നടക്കുന്നതായും, മൂന്നിൽ വരൻ പോകുന്നതായും സൂചിപ്പിക്കുന്നു ഇതിനെ ആധാരമാക്കി ക്രിയയുടെ കാലങ്ങളായും മൂന്നായി തിരിക്കാം.

1) भूतकाल-ഭൂതകാലം.

2) वर्तमान काल-വർത്തമാനകാലം.

3) भविष्यत् काल-ഭാവികാലം.

പ്രവൃത്തി കഴിഞ്ഞുപോയെങ്കിൽ ഭൂതം. നടക്കുന്നത് വർത്തമാനം. വരൻ പോകുന്നത് ഭാവി.

वाच्य-പ്രയോഗം.

കർത്താവ് ആഖ്യയായി വരുന്ന വക്യത്തിന്റെ പ്രയോഗം **कर्तृवाच्य** കർത്തരിപ്രയോഗം. കർമ്മ ആഖ്യയെങ്കിൽ **कर्मवाच्य** കർമ്മണിപ്രയോഗം. അകർമ്മകൃിയ കർമ്മണിപ്രയോഗംപോലെ വന്നാൽ **भाववाच्य** ഭാവേപ്രയോഗം.

माँ ने हम को जन्म दिया ।

ഇത് കർത്തരിപ്രയോഗം. കർത്തരിപ്രയോഗത്തിൽ കർത്താവ് പ്രധാനം.

हाथी जंगल में पाया जाता है ।

ഇത് കർമ്മണിപ്രയോഗം. ഇവിടെ മുഖ്യം കർമ്മമാണ്. കർത്തവരെണജിജ്ഞാസയില്ല. അതിനാൽ മിക്കപ്പോഴും കർത്താവിനെ പറയറില്ല. കർമ്മം തന്നെ കർത്താവിന്റെ സ്ഥാനത്തു് വരുന്നു, നിർദ്ദേശിക വിഭക്തിയിൽ കർത്താവിന് പ്രധാനവും കുറവുകയാൽ പ്രയോജിക വിഭക്തി മതി. നിർദ്ദേശികയാവാൻ അതിന് അർത്ഥയില്ല. കർമ്മത്തിന്റെ ലിംഗവും വചനവും പുരുഷനും കൃിയയുടേതായിരിക്കും.

अब चला नहीं जाता ।

ഇത് ഭാവേപ്രയോഗം. കർത്താവിനെ പറയറില്ല. മിക്കപ്പോഴും പറയുന്നവൻ തന്നെയായും കർത്താവ്. അത് പ്രയോജികവിഭക്തിയിൽ വരും. കർമ്മമില്ല. അതിനാൽ കൃിയ പല്ലിംഗവും ഏകവചനം അനൃപുരുഷനായിരിക്കും.

पाठ ११

प्रेरणार्थक क्रिया—പ്രയോജക ക്രിയ.

१) मज़दूरों को भेज कर खेत कटवा लो ।

२) माँ हमको खाना खिलती है ।

ഇവിടെ മുറിക്കുക, തിന്നുക, ഈ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നത് കൺവാല്യ, മറെറരുത്തനെയെക്കണ്ടു് ചെയ്യിക്കയറണം. ഇങ്ങിനെ പരപ്രേരണയെക്കണ്ടു് ചെയ്യുന്ന ക്രിയ പ്രേണാർത്ഥക ക്രिया പ്രയോജകം.

पाठ १२

पूर्वकालिक क्रिया വിനയച്ചം.

ക്രിയയെ ആശ്രയിച്ചു നില്ക്കുന്ന മറെറരു ക്രിയയ്ക്കു് പൂർവ്വകാലിക ക്രिया എന്നു പേർ. ഒരു പ്രവൃത്തിമുഴുവിക്കുന്നതിനോടൊപ്പംതന്നെ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു ചെയ്യുന്ന മറെറരു പ്രവൃത്തി പൂർവ്വകാലിക ക്രिया ।

१) वह खा-पीकर और नहा-धो कर दोस्तों के साथ गप-शप करता था ।

२) उन्होंने मुस्कुरा कर जबाब दिया ।

खा-പീക, റനഹാ-ധോ കറ, മുസ്കുറാ കറ ഇതെല്ലാം ഗാപ-ശാപ

കരതാ യാ, ജവാവ് ദിയാ ഈ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നതിന്നുമുമ്പ്
ചെയ്തുവയറണം. രണ്ടു മറയി ബന്ധമുണ്ട്. പൂർവ്വകാലിക ക്രിയാ
ക്ക് കുഞ്ഞുവിന്റെ ലിംഗവും വചനവുമനുസരിച്ച് മറ്റൊരു
വരുന്നതല്ല.

संयुक्त क्रिया

വരകൃത്തിൽ രണ്ടോ മൂന്നോ ക്രിയധാരകളോടോ
 പ. ഒരു ക്രിയ വന്നാൽ അതു സംയുക്ത ക്രिया ।

- १) कुछ लोग दूसरों की चिड़ी-पत्ती पढ लेते है ।
- २) हम ज़मीन पर चल सकते हैं ।
- ३) हाथी जंगलों में पाया जा सकता है ।

പഠ ലേതെ ഹ്ന, ചല സക്കുതെ ഹ്ന, പായാ ജാ സകുതാ ഹ്ന ഇവയി
ൽ ഒന്നിലധികം ക്രിയകൾ ഉണ്ടു്.

विधि क्रिया—२१०१.

ആമണ, പ്രാർത്ഥന, ഉപദേശം മുതലായവയെ സൂചി
പ്പിക്കുന്ന ക്രിയ വിധി ।

- १) इस का सिर काट लो ।
- २) आओ और जाओ ।
- ३) आप मेरी मदद कीजिए ।

ആദ്യത്തേതിലും രണ്ടാമത്തേതിലും ആയതേ മൂന്നാമത്തേതിൽ പ്രൗഢം

പാठ १३

अव्यय—അവ്യയം.

ലിംഗം, വചനം, കാരകം, ഇവയെക്കൊണ്ട് ഉപ
പേദം വരുന്ന വാക്കുകൾ അവ്യയം.

ഇതു നമുക്കറിയാം.

१) क्रियाविशेषण. २) संबन्ध बोधक. ३) समुच्चयबोधक.
४) विस्मयादि बोधक ।

१) मज़दूरों को भेज कर खेत कल कटवा लो ।

ഇവിടെ കല എന്ന വാക്ക് ക്രിയയെ വിശേഷിപ്പി
ക്കുന്നു. ക്രിയയെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത് ക്രियाविशेषण. ചില
ക്രിയ വിശേഷണങ്ങൾ.

आज, कल, अचानक, नहीं, फौरन, हमेशा, शायद, यदि,
यद्यपि, बहुत, थोडा, ठीक, स्वयं, ज्यों, त्यों, हाँ, अब, कब, तब,
जब, अभी, कभी, तभी, इसलिए, क्या, क्यों, बिलकुल ।

നമ്മളിന്റെ ബന്ധം മറവുമാക്കുകയായി സൂചി
പ്പിക്കുന്നതിന് സംബന്ധബोधक अव्यय എന്നു പേര്.

१) उस के पीछे उस का एक रिश्तेदार खड़ा था ।

२) मेरे साथ मेरे दो दोस्त भी आये ।

ഏതാനും സംബന്ധബोधक अव्यय ങ്ങൾ

ऊपर, अन्दर, पास, तरफ, पीछे, आगे, सामने, बाहर,
भीतर, पहले, बाद, बीच, तक, साथ, बिना, नज़दीक, आसपास;
और, बराबर ।

വരക്കുകൾക്കുയും വരകൾക്കുക്കുയും മറ്റും കൂട്ടിയെക്ക
നതു്" समुच्चय बोधक अव्यय ।

१) आओ और जाओ ।

२) रहीम और करीम दो भाई थे ।

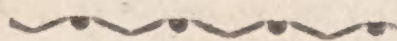
ചില समुच्चय बोधक अव्यय ന്നും.

कि, और, परन्तु, तो, आदि, अगर, लेकिन, मगर,
तो, भी, या, नहीं तो, या तो, न, जो, क्यों कि ।

വിസ്തരം, ഹിതം ശേഖരം മുതലായവയെ സൂചി
പ്പിക്കുന്ന വരക്കുകൾ വിസ്തയാदि बोधक ।

वाह वाह! आप ने खूब कहा ।

वाह वाह, आह, अहाहा, हाय, ओहा, മുതലായവ വിസ്ത-
യാदि बोधक अव्यय ।

1545

पाठ १४

उद्देश्य और विधेय

ആവ്യയം ആഖ്യാതവ്യം

ഏതിനെപറ്റി പറയുന്നവോ അത് ഉദ്ദേശ്യ ആഖ്യ.
ആഖ്യയെപറ്റി എന്തു പറയുന്നവോ അത് വിധേയ ആ
ഖ്യാതം.

लडका चिल्लाया ।

लडका आवा चिल्लाया आख्यातं

ആവ്യയുടെ വിശേഷണവും ആഖ്യയിൽ പെട്ടും,
ആഖ്യാതത്തിന്റെ വിശേഷണം ആഖ്യാതത്തിലും.

वाक्य रचना

हम लकड़ी से मेज़, कुर्सी, अलमारी वगैरह बनाते हैं ।

ഈ വാക്യത്തിൽ ആദ്യം കർത്താവ്. അവസാനം
ക്രിയ. കരണം, കർമ്മം ഇവ രണ്ടിന്റേയും നട്ടുവിലും.

വാക്യരചനയിൽ കർത്താവ് ആദ്യം, ബാക്കിയെല്ലാം
ക്രിയക്കു മുമ്പു വരണം. കർത്താവിശേഷണവും സംബോധനയും
കർത്താവിനു മുമ്പിലും.

ശുഭം

FOR YOUR

Account Books, Pocket Books, Letter Pads,

Files, Registers, Etc., Etc.,

Text, Notes & Note Books for all Schools

& Colleges Etc., Etc.,

STEP IN OR WRITE TO:

THE BHARAT STORES,

ERNAKULAM

Stockist to:- Law Books, Hindi Books,

Commercial Books, Pitmans Publications,

Minerva Publications, Govt: of India

Publications, Etc., Etc.,

All kinds of Paper, Books, Inks, Pens,

Pencils, Etc., Etc.,

ഹിന്ദി പ്രാചീൻ പദ്യാവലി

by പത്മനീഭേവി M. A

തീരുവിതാംകൂർ യൂണിവേർസിറ്റിയിൽ നിന്നും
1951/52 ഖേക്ക പാഠ്യപുസ്തകമായി നിശ്ചയിച്ചത്

വില 1 ക 8 ണ

ഹിന്ദി മലയാളം കോഷ്

by വിപ്രാൻ രാഘവൻ നായർ

ഈ ശബ്ദകോശത്തിൽ 14000 വാക്കുകൾ ഉള്ളതു കൂടാതെ, അറബി, പാർസിശബ്ദങ്ങൾ മാത്രം തിരിഞ്ഞെടുത്ത് 1500 വാക്കുകളും, സാധാരണ പ്രയോഗത്തിൽ വരുന്ന 1500 ശൈലികളും ഉൾപ്പെടുന്നു.

പത്രങ്ങളാലും, ഹിന്ദിഭാഷാ പണ്ഡിതന്മാരാലും അഭിനന്ദിക്കപ്പെട്ടത്. വില 4 ക മാത്രം

പദ്യായമജ്ഞരി

പ്രൈമറി ക്ലാസുകളിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ ആവശ്യത്തിലേക്കു തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടത്. വില 3 ണ

ഭി ഭാരത സ്റ്റോർസ്,

പുസ്തകക്കച്ചവടം

എറണാകുളം.